అమర జీవనం

శ్రీమతి
వడ్డి కృష్ణవేణి

సుసీల రామనాథంగారి ఏకైక పుత్రిక. నలుగురు మొగపిల్లల తర్వాత పుట్టింది సుసీల. గారాబంగా పెరిగింది. రామనాథంగారు పేరుమోసిన 'ప్లీడరు. నెలకు ఐదారువందలరాబడి ఉంటుంది. ఆయనకి స్త్రీవిద్యయందు చాలా నమ్మకం. కూతురికి స్కూలు ఫైనలుదాకా చెప్పించాడు. ఆమెకూడా చదువు కున్నానుగదా అని ఏమాత్రం గర్వంలేకుండా ఉండేది. పెద్దలయందు గౌరవం, వినయవిధేయతలు కలిగి ఉండేది. రామనాథంగారు ఇంకా చదువు చెపిఎంచాలనుకున్నారు. కాని, భార్యపట్టుదలవల్ల కూతురి వివాహం, ఆమె స్కూలు ఫైనలు ప్యాస యినయేడే చెయ్యవల్సివచ్చింది.

అల్లుడు మధ్యతరగతి కుటుంబీకుడు. అతని తల్లి తండ్రులు ఎల్లాగో కష్టపడి బి. యె. దాకా చదువు చెప్పించారు. మంచి ఆలోచనపరుడు. తెలివితేటలు అతని సొమ్ము. సుసీలను ఇచ్చి వివాహం చేసారు. సుసీల కాపురానికి వచ్చింది. 'మోహన్ బి. యే. పస్టుక్లాసులో ప్యాసయినాడన్నవార్త ఆ రోజున తెలిసింది. వారి సంతోషమునకు మేర లేదు. మామ గారుకూడా సంతోషించారు. మోహన్‌కు సంసార బాధ్యత నెత్తినపడ్డది. తల్లి, తండ్రులు పెద్దవా రయ్యారు. మిగిలిన తమ్ముళ్లని, చెల్లెళ్ళని, చూడ వల్సి వచ్చింది. ఉద్యోగంకోసం ప్రయత్నిస్తున్నాడు. ఈ కరువు రోజుల్లో బి. యె. ప్యాసయితే మాత్రం ప్రయోజనమేమిటి? గుమస్తాపని దొరకటంకూడా, దుర్లభమైపోయింది. అల్లుడి అవస్థ చూడలేక మామ గారు కూతుర్ని, అల్లుణ్ణి తమ యింటికి రమ్మని ఆహ్వా నించాడు. మోహన్ "భార్యను పుట్టింటికి వెళ్ళ మని, తనకు ఉద్యోగం దొరికిన తర్వాత తీసుకొని వస్తానని, తనతో తిండికికూడా కరువువాచిన సుసీలను పుట్టింటికివెళ్లి కొన్నిదినాలుండమని" భర్త బలవంత పెట్టాడు. సుసీలపేరుకు తగ్గగుణములు కలది. "మంచి అయినా, చెడ్డ అయినా, హిందూ స్త్రీ

భర్తయే దైవమనినమ్మి అతని కష్టసుఖములు సమానముగా పంచుకొనవలెనుగాని, దురదృష్టమువల్ల భర్త కొద్దిరోజులు సంపాదించక పోయినంత మాత్రాన పుట్టింటికి పొమ్మంటారా? ఎన్ని కష్టములుపడినను, మీతోవున్న ఆనందం, పుట్టింట్లో ఎంత సుఖంగా వుంటేమాత్రం వుంటుందా" అని భర్తను సమాధానపరిచింది. తండ్రికి "ఎప్పుడూ తనని రమ్మని వుత్తరం వ్రాయవద్దని వున్నదాంతోనే తృప్తిపడి అత్తగారి యింట్లో వుంటానుగాని, పుట్టింటికిరానని" ఖండితంగా చెప్పింది. రామనాథంగారు కూతురి ఆలోచనా జ్ఞానానికి లోలోన సంతోషించాడు. ఇటువంటి కూతురు ఒక్కతెవున్నాచాలు పేరు ప్రతిష్టలు రావటానికి? ఈ విధంగా కొన్ని రోజులు గడిచినవి.

మోహన్‌కు అతికష్టంమీద గుమాస్తాపని దొరికింది. నెలకు 80 రూపాయల జీతము. ఆరాబడితోనే తమ్ములకు జీతంకట్టి చదువు చెప్పిస్తున్నాడు. మిగిలిన డబ్బుతో సంసారం గడవాలి. సుసీల భర్త తెచ్చిన కొద్ది జీతముతోనే ఇంట్లో ఆనందంగా గడిపేది. ముందు అత్త, మామలను జాగ్రత్తగాచూచి వారికి కడుపునిండాపెట్టి మిగిలినది పిల్లలకు, భర్తకు

పెట్టేది. తను మిగిలినరోజు తినటం, లేనిరోజు పస్తులు పడుకోటం! ఈ విషయం ఇంట్లో ఎవ్వరికి తెలిసేదికాదు. పైకి మాత్రం తల దువ్వుకొని, చీర కట్టుకొని శుభ్రంగా ఉండేది. భర్త పగలంతయు ఆఫీసు చాకిరీచేసి అలసి ఇంటికి వచ్చేటప్పటికి శ్రమంతయు మరిచిపోవునట్లు చేస్తూ ఉండేది. ఈలేని పరిస్థితికి ఇటువంటికోడలు దొరకటంకూడా పూర్వజన్మ పుణ్యమేనని మురిసిపోయేవారు ఆ వృద్ధ దంపతులు. ఒక రోజున మోహన్ భోజనంచేసి ఆఫీసులోచేయగా మిగిలిన కాగితాలు ఇంటి దగ్గిరికితెచ్చి పని చేసుకుంటున్నాడు. వంట యింట్లో గిన్నెల చప్పుడు విని అప్పుడే సుసీల భోజనం అయిందా అని లోపలికి వెళ్ళిచూచి నిర్ఘాంతపోయాడు. అన్నీ ఖాళీ గిన్నెలే! సుసీల అన్నంతిన్నజాడ కనుపించలేదు. ఒక గ్లాసులో కొద్దిగా నీళ్ళ మజ్జిగ పుచ్చుకొని త్రాగుచున్న సుసీలను చూచాడు. "ఎన్నిరోజులని పస్తులుంటావు? వున్న దాంట్లోనే ఇద్దరం సమానంగా తినాలిగాని, వున్నదంతా మాకుపెట్టి నీవు ఈ మజ్జిగతో ఎన్ని రోజులు గడుపగలవు. ఏదయినా జబ్బుచేస్తే ఇంట్లో చూసేవాళ్ళెవరున్నారుచెప్పు" అని అడిగాడు. "నేను రోజూ భోజనం చేయటంలేదని ఎవరు చెప్పారు. ఈ రోజున ఆకలిలేనందున తినలేదుకాని రోజూ ఎందుకు మానుకుంటా"నని ఏవో మాటలుచెప్పి భర్తను సమాధానపరిచింది. కానీ! మోహన్ ఆమె మాటలు పూర్తిగా నమ్మలేకపోయాడు.

ఆ రోజు ఆదివారం. మోహన్ ఆఫీసుకు శలవగుట వల్ల ఇంటిదగ్గిరనే వున్నాడు. అప్పుడే భోజనం చేసి గదిలో మంచంమీద నడుమువాల్చాడు. సుసీల ఇంట్లో ఏదో పనిచేసుకుంటున్నది. ఇరుగు పొరుగువారు వారియింటికి వచ్చారు. పిచ్చాపాటి మాట్లాడిన తర్వాత, సుశీలను చూచి, "ఏమమ్మా రోజు రోజుకు మరీచిక్కిపోతున్నావు. కాపురానికి వచ్చినప్పుడెల్లాగున్నావు, ఇప్పుడెల్లగున్నావు ఆనమాలు పట్టలేకుండావున్నావే? అవున్లే చిక్కక ఏముంది. వేళకు తిండా నిద్రా, అస్తమానం ఇంట్లో చాకిరీ

చెయ్యాలి! సరి అయిన తిండిలేకపోతే ఎట్లా వుంటావులే! పాపం! కొద్ది రోజులు మీవాళ్ల ఇంటిదగ్గిర ఉండి రాకూడదా అమ్మా? మీ ఆయన తెచ్చేజీతం, మీ యిద్దరికీ అయితే హాయిగా సరిపోయేదే! ఈ సంసారాన్ని అంతా పోషించాల్సి వచ్చిందాయె ఏమోలే అంతా ఖర్మ. పుట్టింటిదగ్గిర ఎంతగారాబంగా పెంచారో, ఇక్కడ అంత కష్టపడుతున్నావు." అని సానుభూతి చూపింది. కాని ఈ మాటలు సుశీల మనసును బాధపెట్టాయి. "పిన్నిగారూ! మీరు పెద్దవారు. మీకు నేను చెప్పదగిన దానిని కాదు. కానీ అన్నీ తెలిసిన మీవంటి పెద్దవారు అనవల్సిన మాటలు ఇవేనా? చిన్నవాళ్లు తెలియక ఏదయినా తప్పుచేస్తే బుద్ధి చెప్పవల్సిన మీరే అత్తగారియింట్లో సుఖంగా లేదని, అత్తమామలను పోషించాల్సివచ్చిందని, పుట్టింటికి వెళ్లి ఉండమన్నారా? కన్నపిల్లలను పెంచి పెద్దచేసి వారికి విద్యాబుద్ధులు చెప్పించి వృద్ధిలోకి తెచ్చి మన శ్రేయస్సుకోరి మన ఆనందమే వారి ఆనందముగా చూచి మురిసిపోయే తల్లితండ్రులను పోషించవలసిన బాధ్యత ఏకొడుకునకు వుండదు? ఇక తమ్ముల విషయం అంటారా? అజ్ఞానంలోవున్న వారిని వృద్ధిలోనికి తీసుకొని వచ్చి, వారి జీవితాన్ని వారు పోషించుకోగలిగిన, శక్తివంతులుగా చేయవల్సిన బాధ్యత మనయందేవున్నది. వారందరి తర్వాత నేకదా నేను? ఇంత చదివికూడా భర్త ఎక్కువ సంపాదించలేకపోతున్నాడని అనుకొనుటకు 'స్త్రీ చిత్తం పురుషుడి భాగ్యం' అన్నట్టు వారి సంపాదనకూడా మన అధృష్టమే! పుట్టింటి దగ్గిర గారాబంగా పెరుగుటకు వారికి వున్నది కనుక వారివిధి ఎంతవరకువున్నదో వారు నెరవేర్చారు: అక్కడ సుఖంగా పెరిగాం కనుక ఇక్కడకూడా సుఖంగానే వుండాలి అనడం చాలా తెలివి తక్కువ. చిన్నప్పుడు పుట్టింట్లో సుఖంగావున్నా, కష్టంగావున్నా మనకు తెలియని అజ్ఞానదశ. ప్రతిభారత స్త్రీకి అత్తగారి యింట్లో ఏరకంగా వుండవల్సిన రోజు అల్లా వుండగలిగినరోజే ఆ భార్యా, భర్తలు అనుకూలమయిన దాంపత్యముతో ఆనందంగా జీవించగలరు. అంతేకాని! చిన్నప్పుడు ఎంతో బాగా పెరిగాం ఇప్పుడు కష్టపడుతున్నాం మన ఖర్మకొద్ది దొరికాడు ఈ భర్త అని దూషించి పుట్టింటికి వెళ్ళటం ఏమంత తెలివిగలపని? స్త్రీకి ఎంత కోపిష్టి భర్త అయినా అతని దగ్గిరవున్న స్వతంత్రం ఎంత మంచివారయినా పుట్టింట్లో వుంటుందా! కాబట్టి పిన్నిగారు! ఎప్పుడూ స్త్రీ ఆపదవచ్చినా, సంపదవచ్చినా అత్తగారింట వుండాలి! అదే వారి జీవితాంతమువరకు నాది అని చెప్పుకోదగినది" అంది. భార్య చెప్పిన ప్రతి మాటకు లోలోన సంతోషించాడు మోహన్. ఇటువంటి భార్య దొరకటం ఎంతటివారికో అని గర్వించాడు. భారత దేశంలో ఇటువంటి స్త్రీలు ఎక్కడో ఒకరు ఉండబట్టే ప్రపంచకం ఈలాగయినా ఉందనుకున్నాడు. అత్తగారు ఆశ్చర్యపోయింది. సుసీల మాటలువిన్న ఆ పొరుగింటి యిల్లాలు "అమ్మా! సుసీలా! నీవు వయసుకు చిన్నదానివయినా నిజంగా చాలా అనుభవం కలవాళ్లు చెప్పినట్లు చెపుతున్నావమ్మా, ఇన్ని ఏళ్లువచ్చికూడా కష్టంవచ్చినరోజు మేము విసుక్కుంటూనే వుంటాం. నీకింత ఓర్పు ఎల్లా వచ్చిందమ్మా. నిన్ను చేసుకున్న మోహను ఎంత అదృష్టవంతుడోకదా! 'అనుకూల దాంపత్యమంటే మీదే'నమ్మా. నీ మనస్సు తెలిసికొనక నీకు బాధకలిగించాను. చాలా మంచి విషయాలు చెప్పావమ్మా. ప్రతి హిందూ స్త్రీ ఈ విషయములు తెలుసుకోతగినవి. ప్రతి గృహంలో భార్యా, భర్తలు అనుకూలంగా, ఆనందంగా కాలము గడపాలంటే స్త్రీ సుసీల గుణములు నేర్చుకున్ననాడే లోకంలో అమరజీవనం గడుపగలరు. వెళ్లివస్తానమ్మా చాలా సేపయింద"ని ఆ యిల్లాలు వెళ్లిపోయింది. అత్త, మామలు, భర్త, సుసీలయొక్క తెలివికి సంతోషించారు. ఊరివారందరు అనుకూల దాంపత్యమంటే సుసీలా మోహనులదేనని వేనోళ్ళ పొగడుతుండేవారు. చదువుకున్న స్త్రీ చెప్పినమాట వినదని కొందరి మూఢనమ్మకము. సుసీల మాత్రం చదువుకొనలేదా? ఆమె తన చదువును ఏవిధంగా వినియోగించిందో ప్రతి స్త్రీ గుర్తించాలి.